

Leto II.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 22.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 15. novembra 1937

Ne bojimo se resnice

Nam nasprotne grupe in listi hočejo s svojim govorjenjem in namigavanjem v tisku med nami vsemi ustvariti za pravo resnico ogoljufano javno mnenje, da so ljudje iz katoliškega tabora tisti, od katerih prihaja vse, kar je hudega nad naš kraj, zlasti pa nad naše delavstvo prišlo.

Interesi širokih slojev prebivalstva so bili prodani podjetju za ceno malih prijateljstev z nekaterimi delodajalskimi gospodi, za nekatere neznatne denarne zneske za naše cerkvene ustanove, da, za samo prijazno besedo. Tako hite zatrjevati vsakomur, kdor jih hoče poslušati. Ni jim pa za resnico. Zato jim pa je, da bi zbegali katoliške vrste, jih napravili malodušne in nezaupne do njihovih lastnih pokretov in ustanov.

Naše vrste pa so v vseh preteklih letih bile nekako nezlomljivo vsega domačega zdravega javnega življenja, kjer ni bilo nikdar možno govoriti o kakih korupcijskih aferah in izdajstvih. Nam se ni moglo očitati nikdar, da bi naši delavci svoje tovariše iz tovarne metali, kakor so to delali marksisti. Naši delegati niso pred upravnimi svetniki, niti generalnimi ravnatelji izjavljali, da se ne potegujejo za interese delavstva vpričo zaupnikov nasprotnih grup. Drugi so tako delali! Mi nismo upropastili nobenih »Stan in domov«. Drugod so propadli. V naših vrstah se niso prale razne afere zaradi masti in poneverjenj javnega denarja. Zaupniki in funkcionarji drugih so bili zato pred sodiščem. Mi nismo prodajali zahrbtno ob prilikah znanih političnih nasilnih volitev s strašnimi namigavanji delavskega prepričanja najbolj protiljudskemu režimu. Mi smo takrat trpeli in bili preganjani, drugi pa so se nam smejali! Bili

smo tudi pri podjetju neupoštevani. Z metodami, ki niso bile in niso naše, so hoteli drugi priti na površje. Toda časi so se spremenili, ljudje so spregledali in strah jih je obsodbe.

Zato hite pobirati kamenje laži in hočejo to blato zmetati na našo katoliško skupnost.

Mi pa se resnice ne bojimo in vemo, da bo tudi to blato padlo nazaj na obrekovalce.

Res je, mi priznavamo radi koristi in v skupnem interesu vsega delavstva smo se trudili in se še danes, da bi podjetje KID moglo neovirano graditi nove obratne objekte in jih tudi zaposliti. Stotine delavcev živi od te nove podjetnosti.

Res je, prosili smo podjetje in zahtevali od njega, da da k našim cerkvenim ustanovam dolžni del. Dalo je za župno cerkev vsega 200.000 din, prispevalo je za nabavo orgel 70.000 din, mesečno daje še iz časov prejšnjega režima po zakonu dolžni prispevek za naša dnevna zavetišča, kjer je večina delavskih otrok brezplačno, mesečno po 600 din. To smo prejeli in prejemo. To nam je bila tovarna po davčni moči in po zakonu dolžna dati. Niti dolžnega dela nismo prejeli vsega.

Ni pa nam bilo treba in nismo zato niti enkrat za las stopili s svoje poštene poti in smo celo takrat na različne načine varovali prestiž in koristi ljudstva, zlasti delavstva, kolikor smo mogli, ko ga ono samo po svojih grupah ni znalo dosti varovati.

Naše roke so čiste, mi se zato ne bojimo resnice, ker blato, s katerim hoče kdo nas omadeževati, pada nazaj na tiste, ki mislijo, da so vsi taki, kakršnih so v svojih vrstah navajeni.

Za jeseniško glasbeno matico

Malo je mest v naši državi, ki bi imela glasbo tako široko zasnovano kot naše Jesenice, katere ne štejejo niti deset tisoč prebivalcev. Ako odštejemo še ono glasbo, ki je poklicna in kot taka pod državno upravo (t. j. vojaška in operna glasba), prednjačijo Jesenice celo pred prestolnimi mesti naše države. Na tak razvoj smo povsem lahko ponosni zlasti še zaradi tega, ker je vse zgrajeno na naših kulturnih društvih.

Da se tudi ostala javnost izven Jesenic pouči o našem glasbenem ustroju, ji podajamo analizo istega.

Jesenice imajo danes sledeče glasbene edince: **Instrumentalna glasba:** 5 močne vojaške orkestre (godbe na pihala), s povprečno zasedbo vsakega po 30 do 56 mož. Tri salonske orkestre, ki pa po svojih zasedbah niso več salonski orkestri, nego dvojni orkestri, t. j. spojitve salonskega in malega simfoničnega orkestra. Dalje en godalni orkester, mladinski orkester, dva jazz orkestra ter več zasebnih šramel-kvartetov, triov in posameznikov.

Vokalna koncertna glasba: 5 moških zborov, 2 mešana zbora, 2 mladinska zbora.

Vokalna dramatična glasba: Tudi v tej glasbeni panogi se je začelo orati ledino in je bilo v zadnjih letih uprizorjeno v Krekovem prosvetnem domu že več ali manj uspešnih operet. Prav tako je bilo uprizorjeno nekaj operet v Sokolskem društvu.

Vse te glasbene edince so v okviru samega mesta Jesenice. Pri tem pa ne smemo podcenjevati Javornika, Hrušice in druge okolice. Iz navedenega je razvidno, da so Jesenice res pravo glasbeno središče. Obžalovati pa je, da ta nardarjeni gorenjski narod še do danes nima lastne glasbene šole, iz katere bi črpal popolno tehnično, estetično in teoretično znanje ter s tem dosegel umetniško popolnost, s katero bi nas lahko doma in v tujini častno zastopal. Ta pot bi bila edina in najkrajša, ako hočemo, da postanemo tudi na kulturnem polju pomembno obmejno mesto.

Ideja za ustanovitev lastne glasbene šole je

Z Jesenic

Nedeljska sv. maša ob 5 zjutraj bo vsako nedeljo in vsak praznik v župni cerkvi. Zaradi neprestanega obratovanja v KID so se namreč prilike tako spremenile, da ni mogoče stotinam delavstva, da bi zadostili svojim verskim dolžnostim, če čas službe božje ostane nespremenjen samo ob urah, kakor je bil doslej. Tudi moramo računati, da vsako nedeljo z jutranjimi vlaki, ki odhajajo z Jesenic, zapušča naš kraj vsaj po dvesto potnikov v najrazličnejše smeri. Težko jim je potem na kraju cilja loviti čas za izpolnitev svojih obveznosti, če jim sploh morejo zadostiti. Da tako v teh razmerah versko življenje ne hira, bo vpeljana zgodnja jutranja maša (tiha in brez govora). Delavci, ki odhajajo v službo, naj prihajajo kar v delavni obleki.

Na božje njive je nočoj prišla pomlad... Kot vsako leto, nič drugače, je bilo tudi letos na Vse svete na našem pokopališču. En sam velik vrt jesenskega cvetja in lučka pri lučki. Tudi naš delavec, vaje le robatih besed in težkega dela, ima čuteče srce in globoko vero. Ne kaže na vsak korak svoje notranjosti, a iz skrbno negovanih grobov si čutil toplino duše jeseniške kovinarja.

Dopoldne na praznik Vseh svetih je godba Krekovega prosvetnega društva zaigrala na grobu svojega nepozabnega kapelnika delavca Janeza Repinca dve žalostinki. — Množice so se ves dan vsipale na pokopališče. Popoldne je v okviru cerkvenih slovesnosti na pokopališču zapel cerkveni zbor, pomnožen s člani pevskega zbora »Save« in »Sloge«, tri globoko občutene pesmi. Zbor je vodil naš tovariš organist Joško Kelvišar.

Ta dan smo se spomnili vseh tistih, ki so z nami delali in trpeli in so bili nenadoma odpoklicani v večnost. Tega je pritisnil žerjav, drugi je padel z visokega ogrodja... V dneh, ko se spominjamo v preteklem letu umrlih, sto-

pajo tudi pred nas jasno zapisane besede: Bode pripravljene, ker ne veste ne ure ne dneva!

Ponovno opozarjamo na mladinski izvenckerkveni pevski zbor, ki ima svoje vaje vsak torek ob dveh v župnijski dvorani, Starši, pošiljajte otroke pevce k tem vajam, da ustvarimo dober mladinski in pozneje splošen cerkveni pevski zbor.

Harmonij v cerkvi na Savi. Čeprav še ni dolgo, kar je bil nabavljen v savsko cerkev novi harmonij, je ta zaradi slabe izdelave že skoraj popolnoma odpovedal in nikakor več ne ustreza svoji nalogi. Treba ga bo nadomestiti z novim, močnejšim in boljšim.

Veliko je število bolnikov, ki že mesece in mesece ne morejo zapustiti svojih stanovanj. Kar bridko je človeku pri srcu, ko čuje njihove tožbe, kako težko jim je, ko ob raznih cerkvenih slovesnostih in praznikih ne morejo zadostiti svojemu verskemu čustvovanju. Nehote se človek ob takih prilikah spomni onih stotin, ki so zdravi in čili, pa gredo mimo cerkve, kakor da je v njih za nje sama nesreča doma. Tem bolnikom bi se dalo versko življenje delno izpopolniti z rednimi prejemi sv. zakramentov. Zlasti bi bili za to pripravni prvi petki v mesecu. Naj zato bolniki sami in njihovi svojci poskrbijo, da bodo vsi, ki so v boleznih tolažbe potrebni, mogli najti v teh petkih tolažila v srcu Gospodovem.

Pevsko in glasbeno društvo »Aljaž« je na obnem zboru dne 5. novembra spremenilo svoj naslov v »Gledališko društvo«. Občni zbor je bil zelo številno obiskan in je na njem bilo podanih mnogo stvarnih predlogov za poživitev odrskega delovanja gorenjskega prosvetnega prvaka. Za predsednika je bil enoglasno izvoljen dolgoletni in priljubljeni društveni delavec g. Lojze Poženel, uradnik KID. Želimo društvu v novem poslovnem letu mogočnega razmaha in uspešnega dela v gojitvi slovenske katoliške kulture in narodnega jezika.

Občni zbor stavbne zadruge »Družina in dom« je bil pretekli dne. Zadruge je kljub mnogoterim oviram v pretekli poslovni dobi vztrajno delala na svojih nalogah za postavitev nove delavske stanovanjske kolonije. Pripravila je vse potrebno, da bo mogla v zgodnji spomladi stopiti akcija tudi na zunanji vidni k ustvarjanju zadružnega programa. V

bila že večkrat predmet razprave v bivši naši mestni upravi, toda to delo je iz nam neznanih vzrokov zaspalo in tako spi iz dneva v dan, iz leta v leto ter čaka kralja Matjaža, da ga iz spanja zbudi.

Sveta dolžnost pa je tudi tovarne KID na Jesenicah, da to akcijo od svoje strani podpre, ako nima za cilj samo svoje materialne koristi, zlasti ker bi bila ta šola predvsem v dobrobit in napredek njenega nameščenstva in delavstva, kateri so jedro Jesenic in okolice.

Kolik zaklad za Jesenice bi bila popolna glasbena šola, si lahko predstavljamo, ako vemo, da je dobro izvajana glasba tudi najboljše in najuspešnejše propagandno sredstvo. Najboljše propagandno sredstvo zaradi tega, ker se z njo najlaže izraža čustvenost in lepota duše vsakega naroda. Na ta način se obenem dosežejo tudi pristrčne prijateljske vezi, ki koristijo predvsem gospodarstvu in tujskemu prometu.

Prekletstvo nedeljskega dela

(Nadaljevanje)

V našem zadnjem sestavku smo čitali resnično izjavo delavca, ki je na večer svojega življenja spoznal, da mu je nedeljsko delo vzelo še to, kar je prej imel. Pojdimo danes naprej in si oglejmo položaj človeka, ki trpi še danes mnoge bridkosti — lahko rečemo — na posledicah nedeljskega dela.

Kmalu bo minilo 20 let, odkar je prevzel mlad gospodar iz varuhovih rok svoje imetje. Z vso silo se je pognal v delo. Za tovarniškim delom se je vrstilo delo doma, na polju, v gozdu itd. Toda pohlep je premotil mladega in krepkega moža, da je začel pozabljati na Gospodov dan. Nedeljo za nedeljo je začel napregati svojo vprežno žival, nedeljo za nedeljo je

odhajala tudi vsa družina na delo v gozd, v pohujšanje sosedom in drugim. Seveda, v tem položaju zmanjka časa za besedo in službo božjo ter tudi za dobro čtivo. Niti ga ni več za nujno potreben počitek. Zaradi trajnega nedeljskega dela je prišlo v družino celo krdelo nadlog. Na moža je padla bolezen, skoro neozdravljiva, tako da sedaj komaj še za preživljanje nujno potrebno delo vrši. Zaradi opuščanja verskih dolžnosti je sledila moralna propast družine, medsebojna odtujitev moža in žene, kar zopet nujno pospešuje gospodarsko propast, katero vedno nosi s seboj nedeljsko delo. Pomnimo, da se Bog posebno pri tej svoji zapovedi ne da zasmehovati!

Predstavljam si moramo, da je vsak začetek težak in da bo tudi tu treba dosti volje in dela, zlasti ker bo morala biti ta šola že takoj v začetku toliko popolna, da bo mogla zadovoljiti vso pri nas zainteresirano glasbo, vokalno in instrumentalno.

Zatorej vsi stvarno na delo, ker le v skupnem delu lahko hitro pričakujemo pozitivne graditve te kulturne ustanove.

Pozdravljeni!

Luč vstaja izza gora. Mladi slovenski katoliški delavec se budi v novo življenje. Nič več ne gre vse tako samo po površinah življenja, ki izpričuje plitvost duha tistih, ki tako življenje živijo.

Mladi rod je vrgel svoje mreže na globoko. Sovražniki vernega naroda, ki so ribarili v kalnem, med nepoučenimi, so ga prisilili, da misli vse bolj iskreno, vse bolj jasno in dosledno.

Zavrnen izumitelj

Za utemeljitev naslova je potrebno, da najprej obvestimo našo javnost o izumu Jeseničana g. Andreja Ropača, preciznega mehanika in strojnega ključavničarja.

Po dolgotrajnem študiju, pri katerem je predsedel nešteto noči, se mu je posrečilo sestaviti električni kuhalni aparat, s katerim je omogočeno skuhati majhno kosilo v neverjetno kratkem času. Čaj, kava ali mleko zavre na njem v eni minuti. To je čas, s katerim se do danes ne more ponašati noben tovrstni artikel iz inozemstva kljub visoki ceni in najmodernejši konstrukciji. Aparat je majhen, lahek, iz trpežne kovine in prikladen za vsako mesto. Njegova prednost pred drugimi aparati je ta, da je zmanjšana potrošnja elektrike na minimum, onemogočen kratki stik in zaradi nizke cene pristopem najširšim slojem.

Druga njegova iznajdba pa je vsestransko praktičen pritočni ogrevalnik. Zdi se, da bo ta majhen aparat — v velikosti škatle za svinčnike — kaj kmalu izpodrinil kotle v kopalnicah, razne sterilizatorje v bolnicah in ordinacijah in

odhajala tudi vsa družina na delo v gozd, v pohujšanje sosedom in drugim. Seveda, v tem položaju zmanjka časa za besedo in službo božjo ter tudi za dobro čtivo. Niti ga ni več za nujno potreben počitek. Zaradi trajnega nedeljskega dela je prišlo v družino celo krdelo nadlog. Na moža je padla bolezen, skoro neozdravljiva, tako da sedaj komaj še za preživljanje nujno potrebno delo vrši. Zaradi opuščanja verskih dolžnosti je sledila moralna propast družine, medsebojna odtujitev moža in žene, kar zopet nujno pospešuje gospodarsko propast, katero vedno nosi s seboj nedeljsko delo. Pomnimo, da se Bog posebno pri tej svoji zapovedi ne da zasmehovati!

Treba je, da sleherni katoliški delavec pozna temelje lastnega življenja in skupnih organizacijskih smeri. Mora pa prepoznati tudi vse nakane do zbesnelosti zagrizenega nasprotnika.

V tem pravcu je začelo izhajati glasilo mladih slovenskih delavcev pod naslovom: »Mi mladi delavci«. Pozdravljamo novega sovrstnika in sodelavca za zmago naših načel z geslom: Načelno brezkompromisnim zmaga!

sploh tovrstne inozemske aparate na mestih, kjer so neobhodno potrebni. Postopek je enostaven. Aparat se priklapi na pipo in skozi odprti vzvod teče namesto mrzle vroča voda. Inozemski aparati te vrste so okorni, dragi in voda v njih se greje počasi, teče s tankim curkom, kar povzroča veliko potrošnjo elektrike, dočim so Ropačevi zgrajeni na istem principu kot kuhalniki ter grejejo vodo sproti v popolnoma svobodnem curku obsega dotočne cevi.

Pri tem smo primorani ugotoviti, da je K. I. D. g. Ropača kljub njegovi zmožnosti vedno zavrnila, ko je dve leti in pol prosil pri njej za zaposlenje. Vodilni faktorji K. I. D. o tem niso bili poučeni, ker do njih njegova prošnja pač ni prišla, čeprav so ležali njegovi dokumenti v sprejemnem uradu eno leto. Vedel pa je bivši šef sprejemnega urada in ta ga je odklonil z zelo čudno motivacijo.

Pri tem je ostalo. To prejšnje krivično stopanje smo poznali ter ga obsojali, zato se je moral g. Ropač vseskozi boriti z gmotnimi težkočami, čeprav bi v nasprotnem primeru mnogo

prej dokončal svoj izum, tovarna pa bi pridobila človeka, ki bi ji mnogostransko koristil, čeprav z žigom »Krekovega denuncijanta«, ker nadomestiti ga ne bi bili mogli niti inozemci.

To postopanje prejšnjega šefa sprejemnega urada je imelo za posledico tudi to, da je moral g. Ropač iskati pomoči drugod. Pribito je, da so ga Hrvati takoj vzeli v spisec svojih izumiteljev in mu omogočili, da je svoj izum patentiral. Še več. Z njihovo pomočjo je poslal izum na svetovno razstavo v Pariz, kjer je zbudil večje zanimanje kot pa pri nas.

G. Ropač se zato še danes bori s težkočami. Išče ljudi, ki bi mu pomagali pri ustvaritvi načrtov.

Razbesneli kritiki

Gospodom okrog uredniške mize »Našega kovinarja« je začel predsedati njihov lasten molk o sleherni kritiki našega filmskega življenja. Kljub strogi pažnji čitateljev se ni pojavila ves čas njegovega življenja beseda o kakem nesoglasju med našo kritiko o filmih in njihovim tozadevnim gledanjem, ki je bilo slej ko prej mrtvo in brez vsake sledi o objektivnem kritičnem vzgonu sicer tako vsestransko napadalnega lista. Iz tega mrtvila jih je dregnilo vpitje prepisane kritike, ki jo je prinesla kot dojenčka varno in važno »Delavska politika«, ki pa s svojim papagajskim žargonom kar kriči, da ga je porodila zvrta pamet paragrafarja. Slednji bi lahko k prepisu kritike vtaknil vsaj kakšno originalno domislico, da bi prikrl svoje »avtorske« zmožnosti, ki jih doslej ni upal pokazati. Tako pa se je ves njegov poskus, povedati svoje mnenje kolikor mogoče samostojno, izcimil v običajen kompromis z epigonstvom.

S tem njegovim nepremišljenim korakom, v katerem naj bi bila sled vzvišenosti njegovega kritičnega duha, je vzdramil svoje tovariše krog »Našega kovinarja«, da so se tudi oni pridružili skupnemu napadu na naš list, na ljudi, »ki imajo edino in izključno oblast v Krekovem domu« in seveda tudi na kino v Krekovem domu.

Gospodje okrog »Delavske politike« in okrog »Kovinarja« seveda nikakor ne morejo razumeti naše širokosrčnosti, ki odpira stolpce našim ljudem tudi takrat, kadar se uredništvo samo z njihovimi mnenji ne strinja. Svoboda, ki vlada v naših krogih, je rdečim proslavljalcem boljševiških krvavih metod seveda popolnoma tuja. Tam ni možna nobena kritika, ne upravičena pa tudi ne neupravičena. Tam je oblast delavskih tiranov vse in proti njej se niti migniti ne sme. — Dopisniki obeh listov bi tudi lahko vedeli, da naš list ni v sklopu organizacij Krekovega doma drugače kot le po dosledni vzajemni borbenosti za zmago katoliških načel.

Če bi pa »Kovinar« in »Delavska politika« vedela, da sta s ponatisovanjem naše kritike med svojimi bralci za kino v Krekovem domu in za širokosrčno svobodoljublje naših krogov delala med svojimi čitatelji prav dobro reklamo, bi pač ne ponatiskovala naših kritik.

Čudno postopanje občine Lesce

Spričo čudnih vesti, ki se na različne načine komentirajo v občini Lesce in v njeni okolici o nerazumljivem postopanju uprave, se nam je zdelo potrebno pojasniti to zadevo, da bodo končno odpadla vsa enostranska natolčevanja. Naš poročevalec je zbral naslednje podrobnosti:

Na občini je imel mesto tajnika g. Ferlič Zdravko, ki je bil obenem tudi organist tamošnje fare, od katere pa ni prejemal nobene plače, ker je bil plačan od občine kot tajnik glasom razpisa tajniškega mesta.

Do tukaj je bilo vse v najlepšem redu. Sedanji občinski odbor pa je smatral za potrebno, da se ta pravična razdelitev službenih pogojev in prejemkov prenese na drugo osebo, ki baje v večji meri odgovarja interesom občinske uprave. Seveda so s tem nastale težave, ki pa se jih sedanji odbor ni ustrašil ter jih je rešil, kakor je iz naslednjega razvidno, takole:

Ta oseba, ki je danes občinski tajnik, je prišla na to mesto po nepravilnem razpisu tajniškega mesta in nima zadostne kvalifikacije. Dasi-ravno je banska uprava zahtevala ponoven razpis službe, ki bi odgovarjal zakonom o občinah, je občinski odbor to zahtevo prezrl.

Organist-tajnik s predpisano izobrazbo, se je hočeš nočeš moral zadovoljiti s službo šolskega sluga. K tej službeni »zamenjavi« je občinski odbor vodila »socialna pravičnost«, ker toliko srca so gospodje še imeli, da niso postavili tajnika z njegovo ženo vred na cesto.

Toda tudi s tem še ni bila trnova pot pregnanega tajnika končana. Lepega dne je občinski odbor pripeljal novega varovanca, nekega tovarniškega delavca, ter ga »po službeni potrebi« postavil na mesto šolskega sluga. Da bi pa ta novi postopek ne dvignil preveč prahu, so že imeli pripravljeno novo službeno mesto občinskega sluga ter ga poklonili degradirancu. Dali so mu 400 dinarjev mesečne plače in interesi občinskih gospodov so bili zavarovani.

Zemljevid tega službenega postopka je sedaj takšen: Šolski sluga je obenem tovarniški delavec in prejema kar dve plači! Občinski tajnik je nekvalificiran, torej nezmožen, kar potrjuje tudi dejstvo, da mu mora bivši tajnik, bivši šolski sluga in sedanji občinski sluga pomagati pri tajniških poslih. Ali ima pri občini Lesce sluga tako odgovorno delo, da mora imeti tajniško izobrazbo, ali obratno? Če ni nič drugega po sredi, kakor to, si moramo misliti, da razpolaga občina s posebno odredbo, ki je mi ne poznamo.

Vprašamo tudi, zakaj se zlorablja pravica samoupravnih uslužbencev in krši uradni postopek? Vsekakor je dolžna pojasniti občinska uprava sama, ali pa naj merodajni činitelji razčistijo zadevo do dna, ker smo prepričani, da se bodo dokopali še do zanimivejših odkritij.

Ob 20 letnici boljševizma

Kdo bo pričaral nebesa na zemljo, ki je vsekakor v premnogih primerih le dolina solza in bridkosti? Nihče! Kdor pa bi to obetal, je ali največji lažnik ali popoln idiot, ki so se resnične življenjske razmere od njega odmaknile v neskončne razdalje. Na teh osnovah ni mogoče graditi nobenih življenjskih sestavov, ne da bi se maščevali sami nad tistimi, ki jih grade.

In če narodi, ki so zapustili resnico življenja, hrume, in si prazne stvari umišljajo ljudstva, se jim večna Modrost smeji. Našli bodo izgubljeni pot nazaj po grenkih mukah in trpljenja polnih preizkušnjah. V popolnem razsulu vsega, kar so gradili, jih čaka iztreznjenje.

Boljševiška Rusija nas to uči s svojim zgledom: Namesto obljubljenih nebes je ustvarila pekel, namesto svobode suženjstvo, namesto bratstva milijonska krvoprelitja, namesto demokracije najhujšo diktaturo, namesto harmonije interesov družbeni razsul. Kri, lakota, izgnanstva, požigi, izdajstva, strah in trepet, so stalni spremljevalci boljševiške svobode. Vsa Rusija je kakor velika zevajoča rana na telesu človeštva, rana Bogu odtujene družbe.

Je pa to dano nam v razsvetljenje, da zavržemo vse one kvarne osnove, ki bi mogle po zgledu izmučenega stomilijonskega ruskega naroda zadnji smrtni udarec zadati naši mali slovenski skupnosti.

odbor zadruga so bili na novo izvoljeni: Novšak Viktor, predsednik; Stanovšek Franc, Vindišar Stanko in Karel Lukman, odborniki.

Zenski odsek Krekovega prosv. društva je v interesu čim večje duhovne poglobitve zaprosil, da bi bile po možnosti vsak dan, vsekakor pa vsak ponedeljek ob tritret na 8 zvečer v kapeli v domu za članice odseka večernice. K večernicam, ki se tako začenejo vsak ponedeljek pred sestanki in zborovanji društvenih odsekov, so vabljeni vsi člani društva.

Skakalnico v Hrenovci — tako po vsej pravici moremo imenovati napravo nadvoza nad železniško tovarniško progo — naj tovarna vendar tako uredi, da bo tudi pozimi in tudi za stare ljudi pot čez Hrenovco uporabna.

Občni zbor poverjeništa železničarjev JRZ za jeseniški okoliš je bil v nedeljo 7. t. m. v Krekovem domu. Občnega zbora so se železničarji udeležili v razveseljivo velikem številu, saj je bila obširna pevka soba popolnoma polna zborovalcev. Na občnem zboru je podajal račun o svojem delovanju odbor dosedanega kluba železničarjev J.R.Z. pod predsedništvom Jakoba Tomazina. Zboru so prisostvovali tudi delegati iz Ljubljane. Zbor je pokazal strmnost in žilavost te skupine v okrilju njihove politične organizacije in je želeli, da bi tudi tako ostalo, zlasti ker bo po novi ureditvi poverjeništev in centralnega kluba v Ljubljani delo za koristi železničarjev v marsičem olajšano.

Učitelji Slomškarji se marljivo gibljejo. Slomškarji radovlj. okraja so imeli svoje zadnje zborovanje na Jesenicah 7. t. m. Stvarna referata o vzrokih neuspehov v šoli in o psihično-življenem vplivu na vzgojo otrok sta bila za vsakega učitelja zelo poučna. Škoda, da je bilo tako malo jeseniških učiteljev navzočih. Prihodnje zborovanje naših Slomškarjev bo 1. decembra v gostoljubnih prostorih naše meščanske šole.

Gdč. Krista Hafnerjeva, bivša jeseniška učiteljica in vzorna prosvetna delavka, je postala v preteklih dneh upraviteljica licejske šole na Mladiki. Čestitamo gdč. Hafnerjevi, pa tudi Mladiki, ki je tako končno dobila moč, kakršne je potrebna.

Jeseniški plavži so pokazali svoje prve muhe. Poleg nekaterih ponesrečenj oz. zastupitev delavstva tudi s topljenjem rude ne gre vse

po sreči. Take začetne težave so same po sebi razumljive, seveda so pa zelo drage. Nekateri pa pravijo, da manjka blagoslova, češ, da se okrog plavžev vse preveč preklinja in da bo treba vnesti nedeljske in prazniške službe, katerih praznovanje je pri teh delih mnogo trpelo.

Z Gorij

Občni zbor ZZZD preteklo nedeljo je bil polnoštevilno obiskan od članov in prijateljev. Pokazal je zdravo življenje in stremljenje gorjanskih fantov in mož, borcev za vsakdanji kruh. Občnemu zboru je prisostvoval centralni predsednik, jeseniški rojak Prečelj France, pa tudi predsednik jeseniške ZZZD tov. Leskovec Ivan. — Delavstvo hoče vztrajati v delu za to edino dosledno katoliško-horbeno delavsko organizacijo in v njej delovati za zmago delavskih pravic.

Fantovski odsek in Dekliški krožek našega društva sta zelo dostojno proslavila praznik Kristusa Kralja. Nad 100 članov in članic je ta dan skupno prejelo sv. zakramente in tako manifestiralo za zmago Vladarja Kristusa. Zvečer je bila v društveni dvorani lepo uspela mladinska akademija, ki bo gotovo dala delavni mladini novega pogona v borbi za njene vzore.

Slavko Savinšek:

Med Mežakljo in Mirco

(Dalje)

»Dreja!«

»Anica, prinesel ti bom drugo. Lepšo za tvoje nožice.« Njegova roka se je oklenila znova dekletove dlani in oči so spet prosile...

»Greš z mano k nam, Dreja? Saj utegneš, ali ne? Mi boš nekaj razložil iz knjige. Hočeš?«

»Seveda, Anica. Samo če nisi več huda name!«

»Nisem, Dreja.«

Tiho sta stopila dalje. Mrak je že legel v dolino, vrezano ostro in globoko med dvoje pogorij. V dnu vreza je trepetala pesem temne vode. V drhtenju zvezd so v tem hipu bruhnilo tovarniški dimniki ogenj in iskre iz svojih žrel, da sta krvavo zablestela mrak in voda.

Anica je obstala in se zasrepela v Drejo.

»Dreja, kako si bil lep v oči, ko si vrgel spenjačko v vodo.«

V srcu mu je zarajalo, sreča je vzcvetela v njem. Vroča in velika in tako tiha, da bi jo splašila izgovorjena beseda. Molče sta se sklonila v vzpeto pot proti hišam na bregu.

Dreja je ostal še po večerji pri Anici. Sedela sta v sobi in Dreja ji je tolmačil nekatera mesta iz Cankarjeve Lepe Vide. Kar gorel je ob zvonkljanju besed. Še mati in Minka in mali Ivan so poslušali radovedno. Minka je skoro zavidala Anici, da sme sedeti tako blizu Dreje in mu gledati naravnost v oči in lice.

Prišel je tudi Jože. Sedel je k materi in navidezno poslušal Drejevo besedkanje. Pogleda ni odmaknil od Anice. Strmel je v njene oči, ki so v bežnih hipih zažarele vanj; Lepa Vida in Cankarjevo hrepenenje sta gorela v njih. O, tudi ona bi hotela misliti tako, biti taka, da bi poklekali pred njo in ji nogo poljubovali. Pa so ji šle oči od Dreje do Joža. V srcu so ji tiho zvenele Jožove prosoje besede prej na cesti, cvetele Drejeve plamteče oči, ko je zavihtel v vodo spe-

njačko. In videla se je ob strani Drejevi: lepa, čislana in gosposka v izbrani družbi. Ali tako daleč je še vse to. In Drejo imajo dekleta rada — tudi tuja v mestu, ki jih je toliko, lepih in bogatih. Dreja pa mlad in dolga je še njegova pot do cilja. — In se je gledala ob strani Jožovi: brhka, z zdravo deco krog sebe v mali tovarniški hiši. Jože je dober delavec, mojster bo in dobro bo zaslužil. Samo črn bo prihajal domov in ves neroden bo v družbi. Toda vse to je blizu, morda že leto osorej, ko bi hotela...

Pogledala je še mater. Kako nepremično zre v Drejo. Ali je tudi njej vstala slika kot njena? Bog ve!

Dreja je končal.

»Gospod Dreja, lepo znate povedati.«

Minki so gorele dvanajstletne oči.

»Vidiš, Minkec, če boš priden, prinesem še tebi lepo povest in ti jo razložim, če boš hotela.«

»Ej, kaj boste z otroki, gospod Dreja; zdaj greste itak nazaj v šolo in kdo ve, kdaj se boste vrnili. Med tem nas boste pa že pozabili.« mu odgovarjajo mati in dobro jim de, ko jih zavrne: »Tako brž vas spet ne pozabim, gospa. Saj bom kmalu spet doma.«

Jože se je prvi poslovil. Anica ga je spremila na prag in mu za slovo toplo stisnila roko.

»Dobro spančkaj, Jože, pa kaj o meni sanjaj!«

»Tudi ti, Anica! Lahko noč!«

Dreja je Anica spremila do mostu. Govoril ji je o hrepenenju in da jutri spet pride in vsak dan, dokler bo doma. Izpred hiše mu je še z roko pomahala v podzrav — za lahko noč...

*

In sanjal je tisto noč Dreja o Anici in njenih očeh in njeni lepoti ter o sreči z njo.

In je sanjal tisto noč Jože o Aničini topli besedi in belih dlaneh in raz prag doma njune bodoče sreče ga je pozdravljal na večer njen beli predpasnik.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Hranilnica in posojilnica na Jesenicah

obrestuje vse vloge do najvišje v zakonih določene meje. Nove vloge izplačuje vedno promptno.

Zasip

Naše prosvetno društvo je imelo preteklo nedeljo na svojem odru v gostih igralski zbor jeseniškega »Gledališkega društva Aljaž«. Veseli smo bili tega gostovanja, ki je v vsakem oziru lepo in dobro uspelo. Pokazali so nam ti igralci pot, po kateri moramo tudi mi hoditi, če hočemo uspehov.

Dobro postreženi boste v modni trgovini pri

ALBINU

Jesenice, Prešernova ulica št. 7

Klobuki, kape, kravate, nogavice, pletenine in druga manufaktura po najnižjih cenah. Vestna postrežba! Prepričajte se!

Za elektriko

Vam nudi vse najugodnejše

Jože Markež

Jesenice, Murova, tel. 605

Ceneno in dobro prehrano, vina na debelo in drobno dobite in kupite najugodneje v

LJUDSKI KUHINJI

JESENICE KREKOV DOM